

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 734/2008,

15. juuli 2008,

milles käsitletakse ohualdiste avamere ökosüsteemide kaitset põhjapüügivahendite kahjuliku mõju eest

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus on alla kirjutanud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonile ja kokkuleppele 10. detsembri 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad piirialade kalavarude ja siirdelade kaitset ja majandamist. Kõnealused rahvusvahelised dokumendid kohustavad liikmesriike tegema koostööd avamere elusressursside kaitsmisel ning nendes on sätestatud, et sellist koostööd teevad liikmesriigid kas otse või asjakohaste allpiirkondlike või piirkondlike kalandusorganisatsioonide kaudu või asjakohase majandamiskorra raames.
- (2) Piirkondliku kalandusorganisatsiooni või majandamiskorra puudumine ei vabasta riike mereõiguses sätestatud kohustusest võtta oma kodanike suhtes meetmeid, mis on vajalikud avamere elusressursside, sealhulgas ohualdiste mereökosüsteemide kaitseks kalapüügi kahjulike mõjude eest.
- (3) Nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2371/2002 (ühisele kalanduspoliitikale vastava kalava-

rude kaitse ja säästva kasutamise kohta) ⁽²⁾ artiklis 2 on sätestatud, et ühises kalanduspoliitikas tuleb kohaldada ettevaatusprintsipi, kui võetakse meetmeid, et vähendada kalanduse mõju mereökosüsteemidele. Sama määruse artiklis 7 on sätestatud, et komisjon võib liikmesriigi põhjendatud taotluse korral või omal algatusel kehtestada erakorralised meetmed, kui on tõendeid, et vee-elusressursside või mereökosüsteemi säilimist ähvardab kalapüügist tulenev tõsine ning viivitamatut reageerimist nõudev oht.

- (4) Ühendus loeb oma kohuseks kaitsta mereökosüsteeme, näiteks rahusid, veeluseid kõrgendikke, süvaveekoralle, hüdrotermilisi löõre ja käsnade kolooniaid. On olemas palju teaduslikke tõendeid selle kohta, et põhjapüügivahenditega kalapüük ohustab kõnealuste ökosüsteemide puutumatumust. Ühendus on juba vastu võtnud meetmed põhjapüügipiirkondade sulgemiseks ühenduse vetes, kus leidub selliseid ökosüsteeme. Samuti on ühendus kaasa aidanud selliste meetmete vastuvõtmisele avamerepiirkondades, mis kuuluvad olemasolevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide pädevusalasse, kellele on antud õigus põhjapüüki reguleerida. Samuti on ühendus aktiivselt kaasa aidanud uute organisatsioonide loomisele või uue korra kehtestamisele, et asjakohane piirkondlik kalanduse kaitse ja majandamine hõlmaks maailma kõiki ookeane. Siiski on olemas teatavad avamerepiirkonnad, kus sellise asutuse loomisel tekivad märkimisväärsed raskused.
- (5) 8. detsembril 2006. aastal vastu võetud ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 61/105 nõustus rahvusvaheline üldsus, et ohualdiste mereökosüsteemide kaitsmiseks põhjapüügi hävitava mõju eest on hädavajalik võtta meetmeid, mille kohaselt reguleerivad kalapüüki rangelt piirkondlikud kalandusorganisatsioonid või asjaomane majandamiskord või riigid, kehtestades meetmed oma lipu all sõitvatele laevadele, mis tegutsevad piirkondades, kus sellised organisatsioonid või selline majandamiskord puuduvad.

Peaassamblee on esitanud suunised selle kohta, milliseid meetmeid tuleb sel eesmärgil võtta. Töö, mida FAOs on alustatud selle kalapüügi majandamist käsitlevate rahvusvaheliste suuniste koostamiseks vastutustundliku kalanduse juhendi raames, on äärmiselt oluline nii selliste meetmete kavandamise ja vastuvõtmise aspektist kui ka nende liikmesriikidepoolse rakendamise aspektist.

⁽¹⁾ 4. juuni 2008. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 865/2007 (ELT L 192, 24.7.2007, lk 1).

- (6) Arvukalt ühenduse laevu tegeleb põhjapüügiga piirkondades, mida ei reguleeri sellise kalapüügi reguleerimise õigust omavad piirkondlikud kalandusorganisatsioonid või kus puudub asjaomane majandamiskord ning kus lähiajal ilmselt sellist organisatsiooni ei looda või asjaomast korda ei kehtestata. Ilma et see piiraks jätkuvaid jõupingutusi allesjäänud territoriaalsete tühikute täitmisel kalanduse rahvusvahelises haldamises, peab ühendus täitma mereõiguses sätestatud kohustusi mere elusressurside kaitsmisel kõnealustes piirkondades ning peab seetõttu seoses oma laevadega vastu võtma asjakohased meetmed. Seda tehes peab ühendus tegutsema kooskõlas ÜRO Peaassamblee resolutsioonis 61/105 esitatud suunistega.
- (7) Peaassamblee soovitude oluline osa on meetmed, mille eesmärk on „hinnata parima olemasoleva teadusteabe alusel, kas konkreetne püügitegevus avaldaks ohualdistele mereökosüsteemidele märkimisväärset kahjulikku mõju, ning kui leitakse, et kõnealusel püügitegevusel oleks oluline kahjulik mõju, tagada selle korraldamine nii, et sellist mõju vältida või püügiluba mitte anda”.
- (8) Kõnealuse soovitude rakendamiseks peab asjaomastel kalalaevadel olema kalapüügi eriluba, mis on välja antud kooskõlas nõukogu 27. juuni 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 1627/94 (millega nähakse ette kalapüügilube käsitlevad üldsätted)⁽¹⁾ ja komisjoni 20. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 2943/95 (millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1627/94 kohaldamiseks).⁽²⁾ Lisaks kohaldatakse kõnealuste lubade väljaandmise ja kehtivuse suhtes eritingimusi, millega tagatakse, et loa alusel toimuvat kalapüüki on nõuetekohaselt hinnatud ning et kalapüük toimub kooskõlas hindamistulemustega.
- (9) Peaassamblee soovitude rakendamiseks on vaja ka asjakohaseid seiremeetmeid, et tagada loa väljaandmise tingimuste järgimine. Nende hulka kuuluvad lisaks komisjoni 18. detsembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2244/2003 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad laevaseire satelliitsüsteemide kohta)⁽³⁾ sätestatud meetmetele laeval viibivad vaatlejad ning laevaseire satelliitsüsteemide kasutamist käsitlevad erisätted, mida rakendatakse süsteemi tehniliste rikete või mittetoimimise korral.
- (10) Jätkub ohualdiste mereökosüsteemide tuvastamine piirkondades, mida ei reguleeri piirkondlikud kalandusorganisa-
- nisatsioonid, ning nende kohta on suhteliselt vähe teaduslikke andmeid. Seetõttu on kohustuslik keelata põhjapüügivahendid piirkondades, kus ei ole läbi viidud teaduslikku hindamist sellise kalapüügi kahjuliku mõju kohta ohualdistele avamere ökosüsteemidele.
- (11) Eritingimuste, näiteks hindamata piirkondadega või laevaseiresüsteemi kasutamise ja ohualdiste mereökosüsteemide avastamise korral tegevuse mujale viimisega seotud tingimuste rikkumine võib selliseid ökosüsteeme pöörumatult kahjustada ning peaks seetõttu kuuluma nõukogu 24. juuni 1999. aasta määruses (EÜ) nr 1447/1999 (millega kehtestatakse ühise kalanduspoliitika eeskirju tõsiselt rikkuvate käitumisviiside loetelu)⁽⁴⁾ nimetatud tõsiste rikkumiste loetellu.
- (12) Üksikisikute kaitse isikuandmete töötlemisel on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta),⁽⁵⁾ mida kohaldatakse täies ulatuses käesoleva määrusega seotud isikuandmete töötlemise suhtes, eriti andmesubjektide õiguse suhtes tutvuda andmetega, neid parandada, sulgeda või kustutada ja kolmandatele isikutele teatavaks teha, ning seetõttu pole seda käesolevas määruses rohkem täpsustatud.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ühenduse kalalaevade suhtes, mis püüavad avamerel kala põhjapüügivahenditega.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata ühenduse kalalaevade suhtes, mis tegutsevad piirkondades,
 - a) mis jäävad sellise kalapüügi reguleerimise õigust omavate piirkondlike kalandusorganisatsioonide vastutusalasse või korralduse alla;

⁽¹⁾ EÜT L 171, 6.7.1994, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 308, 21.12.1995, lk 15.

⁽³⁾ ELT L 333, 20.12.2003, lk 17.

⁽⁴⁾ EÜT L 167, 2.7.1999, lk 5.

⁽⁵⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- b) kus on käimas piirkondliku kalandusorganisatsiooni loomine; kus kõnealuse protsessi osalised on kokku leppinud ajutistes meetmetes ohualdiste mereökosüsteemide kaitseks põhjapüügivahendite kahjulike mõjude eest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „mereökosüsteem” – dünaamiline kompleks, milles taimede, loomade ja mikroorganismide kooslused ning nende elutu keskkond avaldavad üksteisele funktsionaalse üksusena vastastikust mõju;
- b) „ohualdis mereökosüsteem” – mis tahes mereökosüsteem, mille terviklikkust (s.o ökosüsteemi struktuuri ja talitlust) võib, otsustades parima olemasoleva teadusteabe põhjal ja ettevaatuspõhimõtte kohaselt, ohustada märkimisväärne kahjulik mõju, mida põhjustab tavalise kalapüügi käigus toimuv füüsiline kokkupuude põhjapüügivahenditega, sealhulgas ka rahud, veealused kõrgendikud, hüdrotermilised lõõrid, külmaveekorallid või külmaveekäsnad. Kõige ohualtimad on sellised ökosüsteemid, mille talitus kergesti häirub ja mis lisaks taastuvad väga aeglaselt või võivad mitte taastuda;
- c) „märkimisväärne kahjulik mõju” – mõju (hinnatakse üksiku juhtumite kaupa, kombineeritult või kumulatiivselt), mis kahjustab ökosüsteemi terviklikkust nii, et kahjustub sellest mõjutatud populatsiooni taastekkevõime ning halveneb elupaikade pikaajaline loomulik produktiivsus, või mis põhjustab enam kui ajutist märkimisväärset liigirikkuse, elupaikade või kooseluvormide vähenemist;
- d) „põhjapüügivahendid” – püügivahendid, mida tavalise kalapüügi käigus kasutatakse kokkupuutes merepõhjaga, sealhulgas põhjatraalid, tragid, seisevvõrgud, põhjaõngejadad, püünised ja mõrrad.

Artikkel 3

Kalapüügiluba

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud kalapüügiga tegelemiseks on ühenduse kalalaeval kalapüügiluba.
2. Kalapüügiluba antakse välja kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1627/94 ning käesolevas määruses sätestatud tingimustel.

Artikkel 4

Väljaandmise tingimused

1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud kalapüügiloa taotlusele tuleb lisada üksikasjalik püügikava, milles on eelkõige ära näidatud:

- a) kavandatud püügikoht;
- b) püütavad liigid;
- c) püügivahendite liik ja sügavus, millisel neid kasutatakse, ning
- d) merepõhja batümeetriline profiil kavandatud püügikohas, kui see teave ei ole asjaomase lipuriigi pädevatele asutustele juba kättesaadav.

2. Pädev asutus annab kalapüügiloa välja pärast seda, kui ta on hinnanud laeva kavandatud püügitegevuse võimalikke mõjusid ning jõudnud järeldusele, et kõnealune tegevus ei avalda ohualdiste mereökosüsteemidele märkimisväärset kahjulikku mõju.

3. Lõikes 2 osutatud hindamise teostamisel toetub pädev asutus parimale olemasolevale teaduslikule ja tehnilisele teabele, mis käsitleb ohualteid mereökosüsteeme piirkondades, kus asjaomased kalalaevad kavatsevad tegutseda. Kõnealune teave peab hõlmama olemasolevaid teaduslikke andmeid, mille alusel saab hinnata selliste ökosüsteemide esinemise tõenäosust. Hindamisprotsess hõlmab kõiki sõltumatu teadusliku eksperdi hinnangu asjakohaseid elemente.

4. Ohualdiste mereökosüsteemidele avalduda võiva märkimisväärse kahjuliku mõju riski hindamisel, mis viiakse läbi lõikes 2 osutatud hinnangu alusel, võetakse vajaduse korral arvesse erinevaid tingimusi, mis valitsevad piirkondades, kus põhjapüügivahenditega kalapüük on tavapärane, ning piirkondades, kus sellist püüki pole toimunud või kus see toimub üksnes aeg-ajalt.

5. Pädev asutus peab kohaldama lõikes 2 osutatud hindamise teostamisel ettevaatuskriteeriume. Kui kaheldakse, kas kahjulik mõju on märkimisväärne või mitte, tuleb lähtuda sellest, et esitatud teadusteabest tulenevalt on tõenäoline kahjulik mõju märkimisväärne.

6. Kui hindamise tulemusel leitakse, et esitatud püügikava kohaselt toimuv kalapüük võib avaldada ohuoludele mereökosüsteemidele märkimisväärset kahjulikku mõju, kirjeldab pädev asutus hinnatud ohte ning võimaldab taotlejal nende vältimiseks püügikava muuta. Kui muudatusi ei tehta, siis pädev asutus taotletud kalapüügiluba välja ei anna.

Artikkel 5

Kehtivuse tingimused

1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud kalapüügiloo on selgesõnaliselt öeldud, et selle alusel toimuv kalapüük peab kogu aeg olema kooskõlas vastavalt artikli 4 lõikele 1 esitatud püügikavaga.

2. Kui asjaolude tõttu, mis ei olene laeva tegevuse eest vastutavast isikust, on vaja esitatud kava muuta, teatab laeva tegevuse eest vastutav isik sellest viivitamata pädevale asutusele, näidates ära muudatused, mida algses kavas kavatakse teha. Pädev asutus uurib muudatusi ega anna nende tegemiseks luba, kui muudatuste tagajärjel viiakse tegevus üle kohtadesse, kus esineb või võib tõenäoliselt esineda ohualteid mereökosüsteeme.

3. Kui artikli 4 lõikes 1 sätestatud püügikavast kaldutakse kõrvale muudel kui käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud asjaoludel, tühistab lipuriik asjaomasele kalalaevale antud kalapüügiloo.

Artikkel 6

Põhjapüük

1. Piirkondades, kus ei ole läbi viidud nõuetekohast teaduslikku hindamist ja mille kohta ei ole olemas hindamistulemusi, keelatakse põhjapüügivahendite kasutamine. Seda keeldu võib muuta käesoleva määruse artiklis 13 ette nähtud läbivaatamise ajal.

2. Põhjapüüki lubatakse seal, kus teaduslik hindamine näitab, et sellega ei ohustata ohualteid mereökosüsteeme.

Artikkel 7

Ohuolude mereökosüsteemide ootamatu avastamine

1. Kui kalalaev avastab kalapüügi käigus ohualti mereökosüsteemi, lõpetab ta püügi viivitamata või hoidub asjaomas kohas kalapüügi alustamisest. Ta jätkab kalapüüki üksnes siis, kui on jõudnud artikli 4 lõikes 1 sätestatud püügikavas ette nähtud püügikoha piires teise kohta, mille kaugus on vähemalt viis meremiili avastatud ökosüsteemi asukohast.

2. Kui lõikes 1 osutatud teises kohas avastatakse teine ohualdis mereökosüsteem, liigub laev vastavalt kõnealuses lõikes sätestatud eeskirjadele edasi, kuni jõuab kohta, kus ohualteid mereökosüsteeme ei leidu.

3. Laev teatab sellistest leidudest viivitamata pädevale asutusele, esitades täpsed andmed leiu iseloomu, asukoha, aja ja muude oluliste asjaolude kohta.

Artikkel 8

Kalapüügi keelualad

1. Liikmesriigid määravad oma kalalaevade tegevuspiirkondades ohuolude mereökosüsteemide esinemist või esinemise tõenäosust käsitleva prima olemasoleva teadusteabe alusel kindlaks piirkonnad, mis suletakse põhjapüügivahenditega kalapüügiks. Liikmesriigid rakendavad selliseid sulgemisi viivitamatult oma laevade suhtes ning teatavad sulgemisest otsekohe komisjonile. Komisjon edastab selle teate viivitamatult kõikidele liikmesriikidele.

2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 7 kohaldamist, esitab komisjon vajaduse korral nõukogule kooskõlas asutamislepingu artikliga 37 kas liikmesriikidelt saadud teabele tuginedes või omal algatusel ettepanekud ühenduse meetmete vastuvõtmiseks, et kõnealuseid piirkondi sulgeda.

Artikkel 9

Laevaseiresüsteem

1. Olenemata määruse (EÜ) nr 2244/2003 artikli 11 lõikest 1 peab laeva kapten kalalaevale paigaldatud satelliitseireseadme tehnilise rikke või mittetoimimise korral teatama lipuliikmesriigile iga kahe tunni järel oma geograafilise asukoha.

2. Pärast merereisilt naasmist ei tohi laev sadamast lahkuda enne, kui satelliitseireseadme töö pädevat asutust rahuldab.

Artikkel 10

Tõsised rikkumised

1. Mis tahes kalapüüki, mis toimub alates ajast, mil laev kaldus oma püügikavast kõrvale muudel kui artikli 5 lõikes 2 nimetatud asjaoludel, käsitatakse püügiloata kalapüügina ning sellest tulenevalt ühise kalanduspoliitika eeskirju tõsiselt rikkuva käitumisviisina.

2. Artiklites 6, 7 ja 9 sätestatud kohustuste korduvat täitmata jätmist käsitatakse käitumisviisina, millega rikutakse tõsiselt ühise kalanduspoliitika eeskirju.

Artikkel 11

Vaatlejad

1. Kõikide artikli 3 lõikes 1 sätestatud kalapüügiloa saanud laevade pardal peavad olema vaatlejad. Vaatlejad jälgivad laevade püügitegevust kogu artikli 4 lõikes 1 sätestatud püügikava täitmise ajal.

Püügipiirkonnas kalapüüki jälgivate vaatlejate arv vaadatakse läbi 30. juulil 2009.

2. Vaatleja

- a) registreerib sõltumatult ja samasuguses vormis, mida kasutatakse laeva püügipäevikus, nõukogu 12. oktoobri 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2847/93 (millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem) ⁽¹⁾ artiklis 6 sätestatud püügiandmed;
- b) registreerib kõik artikli 5 lõike 2 kohased püügikava muudatused;
- c) dokumenteerib kõik artiklis 7 osutatud ohuandmete mereökosüsteemide ootamatud leiud, sealhulgas kogutud teabe, mis võib osutada kasulikuks koha kaitsmisel;
- d) registreerib püügivahendite kasutamise sügavused;
- e) esitab asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele aruande 20 päeva jooksul pärast vaatlusperioodi lõppu. Kõnealuse aruande koopia saadetakse komisjonile 30 päeva jooksul pärast kirjaliku taotluse saamist.

3. Vaatleja ei tohi olla

- a) sugulussidemetes selle laeva kapteni või juhtkonna liikmega, kuhu ta on määratud vaatlejaks;

b) selle laeva kapteni teenistuses, kuhu ta on määratud;

c) kapteni esindaja teenistuses;

d) ettevõtte teenistuses, mida kontrollib kapten või kapteni esindaja;

e) sugulussidemetes kapteni esindajaga.

Artikkel 12

Teave

1. Kalalaevade puhul, mis sõidavad oma lipu all ja kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, esitavad liikmesriigid iga poolaasta kohta kolme kuu jooksul pärast kõnealuse poolaasta lõppu komisjonile aruande, mis sisaldab:

- a) lisaks määruse (EMÜ) nr 2847/93 artiklis 18 sätestatud nõuetele artiklis 1 osutatud kalalaevade püügimahtusid, mis määratakse kindlaks püügipäevikusse kantud teabe põhjal, sealhulgas andmed väljaspool sadamat veedetud püügipäevade kohta ning vaatlejate esitatud aruanded kvartalite, püügivahendite liikide ja kalaliikide kaupa;
- b) artikli 1 lõikes 1 osutatud kalalaevade püügikava ning artiklites 6, 7 ja 8 sätestatud tingimuste järgimist, samuti rikkumiste ja artiklis 10 nimetatud tõsiste rikkumiste heastamiseks võetud meetmeid ja nende eest määratud karistusi;

c) artikli 8 rakendamist liikmesriikides.

2. Lõike 1 kohaselt esitatud aruannetele lisatakse kõik mõjuhindamised, mis ajaomane liikmesriik on teinud kooskõlas artikli 4 lõikega 2 aruandega hõlmatud kuuekuulise ajavahemiku jooksul.

3. Komisjon teeb lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teabe üldsusele kättesaadavaks, muu hulgas FAO kaudu, ning taotluse korral edastab selle ühtlasi viivitamata asjaomastele teadusastutustele ja liikmesriikidele.

⁽¹⁾ EÜT L 261, 20.10.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1967/2006 (ELT L 409, 30.12.2006, lk 11), parandatud ELT L 36, 8.2.2007, lk 6.

*Artikkel 13***Läbivaatamine**

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta enne 30. juunit 2010. Aruandele lisatakse vajaduse korral käesoleva määruse muutmise ettepanekud.

*Artikkel 14***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kolmekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. juuli 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BARNIER
